

Apararea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babes No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-o potrivă în Jidau parazitar și în România necinstită și înstrăinat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru Inși și fabrici — Lei 500

De Anul Nou

Azi, mâine când am intrat în cel dintâi an din al doilea deceniu, de când există România-Mare, întregită pentru vecii vecilor se cuvine ca pe lângă examinarea tuturor chestiunilor particulare, referitor la starea sănătății a situației materiale etc., etc., se cuvine zic să ne gândim fiecare dintre noi în prima linie la situația scumpei noastre țări.

Cred că fiecare este convins că afară de români și nici aceștia nu toți, abia se mai cugetă cineva cu adevărată dragoste la țara românească, afară de unii prieteni ai popoarelor amice, nimenea nu dorește iubitei noastre patrii *an nou fericit*, ci din contră aproape toți vecinii, toți dușmanii din lăuntru și din afară, mai apropiati ori mai îndepărtăți nu ne doresc mai puțin decât moartea, peirea neamului românesc, nimicirea României-Mari.

Și când acest lucru îl știe fiecare bun român, adăug eu, căci oare se vor întreba serios: „ce am făcut eu pentru ca dorința dușmanilor noștri, care sunt cătă frunză și iarbă, să nu se realizeze nici odată? Foarte puțin!!

Faptele din trecut dovedesc contrarul, dovedesc adeca spre rușinea și durerea neamului și a țării că în cei zece ani trecuți, decând ne-am unit aproape toți români — fiindcă să nu uităm că mai sunt frați de ai noștri și afară de granițele țării încă foarte mulți — abia am făcut ceva și pentru unirea sufletească, deși este cu desăvârșire eschis ca făță unire sufletească să fie posibilă o consolidare a țării noastre întregite.

Și nu numai că există Români (și aceștia eu cred că sunt nebuni) și între frații de dincolo de Carpați și între cei de aici cari s'ar împrieteni mai curând și cu dracul decât cu frații lor, dar lucrează chiar și pe ascuns și pe făță frațe contra fratelui și căni vorbește despre frațele lui face bale la gură, cu care ar fi în stare să otrăvească un „regiștan” (cu cătă durere scriu acest cuvânt, care trebuie necondiționat să dispară din vocabularul nostru) pe toți „ardelenii” și un „ardelean” pe toți „regătenii”.

Apoi iubit popor românesc acest fapt este o nenorocire pentru neamul și țara noastră și datorința fiecăruia trebuie să fie să facă tot ce-i stă în putință ca să dispară ura dintre frații de dincoace și de dincolo de Car-

pați, căci altfel n'o să o ducem bine. Accentuez încă odată, fără ușire sufletească nu se va putea consolida niciodată România-Mare ba mai curând va fi vă și amar de viitorul nostru de visul realizat, dar dispărut al moșilor și strămoșilor noștri, de nenumăratele jertfe ale martirilor și de prea multul sânge nevinovat vărsat de eroii noștri pentru acel vis, ce au avut de împlinit.

Cu începerea anului nou al noului deceniu din istoria României-Mari să ne pătrundem deci de dragostea adevărată de frate, să iertăm greșelele, să uităm neplăcerile ce ni le-am cauzat reciproc unul altuia și cu credință în Atotputernicul și încredere deplină în noi înșine să pornim de acum pe calea păcii, pe calea liniștei, muncind toți împreună umăr la umăr, ca în țara aceasta mare, fiecare român să fie mulțumit, îndestulit și fericit, să fim uniți toți sufletește căci numai atunci va fi „România a Românilor”.

Biserica și Școala.

Două nume solemne pentru noi Românil, două mari instituții, de care e strâns legată viața mult încercatului nostru popor.

Într-adevăr, aruncând o privire în decursul veacurilor, vedem că rolul pe care mai ales biserică l'a jucat în dezvoltarea neamului nostru a fost covârșitor. Românul a trăit prin credința nestrămutată în Dumnezeu, prin dragostea de glorie strămoșescă și prin speranța unor zile mai bune.

Biserica a fost pentru strămoși locul de reculegere sufletească de bucurie duhovnicească în zilele frumoase ale vieții lor, precum și refugiu unde găsiau alinarea suferințelor, în zilele de restrîște. Aci se plămădia eroismul de fer al vitejilor ce au știut să-și apere cu prețul săngelui lor pământul străbun, fiindcă totdeauna legatura dintre spadă și credință nu s'a desmînit.

Mal târziu, tot în chiliile mohorâite ale vechilor biserici și mănăstiri s'au pus bazele primelor școli românești. Aci, la flacăra fumegândă a vreunel lumânări, sau la lumîră oarbă a opaișului, preotul satului se străduia să învețe pe cel ce iubeau „slovo”.

Și așa, treptat, ceste două lucrătoare ale același oror, și-au dat mâna în a descătușa pe filii lor din întunericul ignoranței.

Cu deosebire pentru satele noastre Școala și Biserica sunt neprețuite sauvoare de lumina și cunoștințe folositore, — singurele comori adevărate,

Din Impărăția durerii.

„Lacrima-l limba durerii”.
VLAHUȚĂ

alte multe miliarde se aruncă în vînt pentru mașini, plimbări și lux. În lumea orașelor, acești eroi de tragedie, ca să-și poată încasa micul ajutor dela „patria recunosătoare”, trebule să vină la Administrație zile în sir, fără nici un rezultat, și până aproape nu sărătu lespezile ei reclă, cu fruntea plecată, nu li se dă nimic și nu-i întrebă nimănul ce vor. Biurocracia este ocupată cu alte interese de ordinul înalt, decât alinarea suferințelor celor rămași vitregi de soartă și neam.

În viața satelor, tributarii jertfelor și suferințelor pentru clădirea României Mari, trăiesc azi sub cea mai aspiraționată fanariotă și dovească. Văduvele și copiii lor au ajuns slugile trădătorilor trăind zile de clacă, sub biciul de foc al asupitorilor. Iar lacrimile curg și roaie și ochii privesc spre un soare care nu le mai dă nici-o speranță. Să ajungă, tu, martir de războiu, tu mucenică a neamului, slugă la un trădător de țară cum sunt jidani și s-a întămpat să fie unii perceptori, e ceva de nefăcător! Numai privirea încrustată a acestor fanarioti, le înghiată săngelul în vîne. Câte drumuri, câte așteptări, câte rugăminti fericinți n'au făcut ele, ca să-și poată lua un ban, penitru o pâine, pe care o așteaptă acasă, plângând, copilașii! Tară necunoscătoare și fără milă de făuritori tăi și urmașii lor!... Orfanii de războiu, desculți, îmbrăcați în zdrunca, flămânci și fără nici-un adăpost, îl veză pretutindeni. Statul a făcut din el niște cerșetori oficiali, slugi și ei, fără simțire, la vîtele mișcărilor, mai grase și mai bine îrgrijite ca ei.

Iată unde ne-a adus mentalitatea absurdă de după război, față de urmașii celor jertfiți pentru țară. Toate mințile luminăte au trămbișat în toate colțurile, cultul eroilor al urmașilor și al mutilașilor din război. Despre acestia iată ce frumos vorbește poetul nostru Cincinat Pavelescu:

„Eroi, a căror viață scurtă, a fost un vis muiat în sânge,

„Viațăaptă mamele și astăzi să vă întoarceți înapoi;
„Să plâng logodnicile voastre, dar care înimă nu plâng,
„Când România azi se naște prin moartea voastă de eroi? ...”

Dar atâtă frumusețe și putere de viață, dăruită țării și risipită astăzi de atâtă nepăsare, e ceva crud și de neînțețat.

Va veni însă o zi de aspirație judecată. Toți morții cari au căzut în războiu, pentru libertate și dreptatea popoarelor, vor invia.

Ce vor zice el, când vor vedea soțile, copilașii și pe camarazi lor mutilași, cerșetori pela răspântii de drum, iar pe profitori războiului îmbogățiti?

Atunci, când se vor întoarce din mormânt eroii noștri, ca să vadă cum am folosit biruința și cum am îngrijit de urmașii lor, vor prefera să intre din nou în liniștea mormintelor. Dar judecata lor va fi foarte severă. Și nici umbra morții nu va fi în stare să oprească aceea energie seculară, care va striga din pieptul unor oase, să se audă până la ceruri: „dreptate”!... Se vor întoarce apoi iar în mormânt, dar cu jidani—fanarioti de gât.

Dobriță. D. P.

Pompiliu Gaman.

Dovada îngăduelei.

Alegerile trecute au avut un rezultat neașteptat, pe cînd și de astă dată firea pașnică a românului.

Efectuite în liniștea și libertatea cea mai deplină, ne întărește credința că românul prin bunătatea lui, a rămas și astăzi răbdător, îngăduitor și obisnuit să spere până la exagerare.

Crescut de veacuri, sub jugul apărător al străinilor, sub cerul posomorât, alături de săracia lui, s'a obisnuit să rabde.

Oprit în loc de săracie, împovorat de dări, de griji, uită de sine, uită că bogățile țării sunt ale lui și în zile de sărbători când la masă îl încărea binele, speră; în vremuri mai bune,

Frământat de gânduri, copleșit de datorii, de boeri, de străini, îngăduia nedreptatea cocoșată în conacuri de moșii, îngăduia nelegăturile, migelile, bătăile de joc și îmbogățirea pe spinarea lui.

Zi cu zi, an cu an, s'a scurs vîtreala timpurilor cu popasuri scurte de raze luminoase și de liniște în țară. Zi cu zi, an cu an românul s'a obisnuit cu răbdarea, speranța și multa îngăduială.

Unde este romanul și dacul de astă dată cu sufletul stăpânit de mândrie și ambiție? Cu ochii lor ce fulgerau scânte, cu sufletul în care svârcoleau dorință și ambiții și au cucerit o lume.

Era o rușine mare pentru un roman să fie condus de un străin!

„Păstrăm în sufletul nostru același calitate și virtuți dar dorm, dorm adormite de vîtreala veacurilor. Purtăm semetii chipul lui Trăian dar cu sufletul copleșit de bunătate și stăpânit de îngăduială.

Rezultatul alegerilor ne dă dovada îngăduelei noastre.

Eșim în pragul zilei de azi cu corul de triste amintiri a secolelor, cu visul îndeplinit că am seăpat de jugul străin, ca să aplaudăm măndrii de noi, pe 16 maghiari, 8 germani și o grămadă de jidani deputați ai parlamentului român.

Am sters în geană lacrămi de durere, am stat ani împotrîni de și privind durerea, am fost stâncă de piatră contra valului de străini, am murmurat în gânduri rugăciuni și am cerști dreptatea, torturându-se sufletul ca astăzi să ducem în parlament cu surle și muzici câteva zeci de deputați străini.

Ne vătăm de concurență străină, ne împodobim trupul cu bogății jidovești aspirăm și visăm fericirea țării noastre, îngăduind parlamentari străini! Pe maghiari-jidovi ce prin ziarul lor „Brassoi Lapok” au obrăznici să spună că după cădeea guvernului, Înalta Regență este obligată să cșeme partidul lor să formeze nouă guvern pe jidani ce ne sug seva bogăților noastre ca niște paraziți.

De ce în locul figurel pochte de trentism jidano-maghiar și-a pochtul dialect maghar-român să nu f. Igere în cameră cuvintele d-lui prof. Cătuneanu să nu sună dulce vocea omului demn de numele său Caza.

De ce figura severă și privirile de român a d-lui Cătuneanu să nu înghețe săngule în vinele jidaniilor în parlament și în cel ce-ar căuta să se înfigă la gh. și furi?

De ce vocea lui detunătoare să nu extremure pe maghiari și germanii, ce-ar căuta să schimbosească limbă românească chiar în parlament?

De ce fruntașul L.A.N.C. să nu re-

prezinte în parlament freamântul de durere și dorința a românilor „desrobirea de sub jugul străin”.

De ce, alături de fruntașii partidelor reuși cu toții, să nu fie alături și un profesor Cuza și Cătuneanu ca să ridică pavaza contra jidovimei și străinilor?

De ce?! Fiindcă luptă pe față și românul e obisnuit să îngăduie și să trăiască veșnic cu speranță în viitor

Și dacă astăzi nu înregistram nici un deputat al L.A.N.C. în parlament, nu știblum un pic de credință, ci mai mult ne încredem în lăzândă. Aci nu trebuie să învingă omul cu potopul de cuvinte cu setea de mărtiri, ranguri, demnitați ci înșâși ideia și... zorile de redescoperire a sufletelor se întrezesc de pe coama aspirațiunilor îndeplinite.

Cititi și cercetați-vă sufletele. Veți găsi acolo un colțisor minăt gata de explozie, veți găsi o ură sădătă, fără vrere, contra atot ce-i străin, veți găsi scris: „vreau să fiu stăpân în țara mea”.

Care român nu urăște jidani și străin și când ne vom înțelege pe noi însine, ce român ar mai îngădui jidani în parlament?

Vîne vremea, când vom înțelege că integrata sufletul românesc se apără, dându-ne pe față: „sunt român și apol european” ca să nu mai între în parlament jidani, și străini, prietenii de ai lor și nici „Brassoi Lapok” să nălbătă obrăznicia să zică că vîtorul guvern să fie format de partidul maghiar.

Vîne vremea când ideia va stăpâni mulțimea și alegerile nu vor mai dovedi atâtă îngăduială, ca să vină în parlament jidani, străini în locul oamenilor călăuziți de cea mai mare lubire pentru țara lor.

Gheorghe Atanasiu.

Rugăm achitați abonamentul!

Bolnavii și Spitalele.

In zlă de Crăciun am vizitat un spital dintr-un orășel al jud. Hunedoara. Mi-a surprins lîngătua mortală, ce o am aflat în spital, am înțeles-o însă îndată când căutând bolnavii n' am aflat decât unul singur în întreg spitalul. Toți ceilalți au plecat acasă și s'ar fi dus și cel rămas dacă ar fi avut unde merge.

Cauza că au plecat bolnavii acasă este natural și dorința de a putea petrece sărbătorile Nașterii Domnului împreună cu ceilalți membri ai familiei, dar în prima linie bătrînii bolnavi, fug de frig, de foame și de celealte lipsuri, pe care le îndură în spital unde nimenea nu vrea să meargă de vîe bună. Se tem bolnavii de spital ca dracul de tămăe și cu drept cuvânt fiindcă — cu puține eserțiuni — toate spitalele sunt miserabil provăzute cu cele necesare. Îngrăjea și hrana bolnavului sunt sub orice critică, fiindcă personalul este rău plătit, iar alocația zilnică pentru un bolnav este de 16 lei, zî să se prezice leu pe zi.

Nu-i aceasta o batjocoră ca să pretinzi să î se dea unul nenorocit de bolnav, cost bun, ca să se întrâme să-și recupeze sănătatea și puterea de lucru, pentru numai 16 lei zilnic.

Înălță o chestiune care trebuie necondiționat în timpul cel mai scurt soluționată.

Susțin sănătatea spitalelor, fă ei comunitate, județele și statul, trebuie să înțeleagă că un bolnav care este în spital are nevoie pe lângă medici și medicamente bune și de îngrijiri și hrana bună, iar acum iarna și de camere calde. Dacă și numai una dintre aceste cerințe lipsește, atunci este mai bine să se închidă spitalul.

Fie care abonat este rugat să ne căștige un nou abonat!

Poporul să spus cuvântul!

Sub acest titlu gazeta „Patria” din Cluj Nr. 274 din 14 Dec. 1928 se laudă cu majoritatea zdrobitoare dobândite în alegeri spușând în fală că „Poporul să spus cuvântul”!

Foarte drept. Poporul nostru românesc bun și credul din fire, văzând și înțeala prin care s'au fabricat majoritatea parlamentare guvernele trecute, de astă dată, asemenea unei furtuui, cu mare insuflare, să dat votul aproape în întregime pentru guvernul „național-țărănist”. Poporul român nu s'a întrebăt, dacă guvernul actual înțovărișit cu jidani și cu Socialiști (unele credințioase ale jidaniilor) își va putea îndeplini toate făgăduințele date; ci stăpânit de bunăcredință, și motivându-și înțeala prin cuvintele — „Probă de astădată cu D-l Maniu” a votăt liste național-țărănistie.

Cu alte cuvinte poporul a dat guvernului un credit mai mare decât se aștepta.

Întrebarea ce ne frământă pe noi, care avem anumite nedumeriri față de actuala stăpânire, este:

Va fi în stare guvernul să achite în întregime creditul primul dela poporul român, în alegerile trecute?

Nu vom să facem nici un fel de profetii. — Timpul ne va arăta precis, cum înțelege stăpânirea național-țărănistă să aline suferințele bravurii noastre popor.

Nol vom controla cu toată bunăvința faptele guvernului, lăudând pe cele bune, și arătând poporului pe cele rele.

Așteptăm deci, să vedem că sistemu de bacșis (mită sau spert) dispără dela toate autorități și că să dela căile ferate.

Așteptăm să vedem, că va fi belșug de banii, și că vor scădea cametele.

Așteptăm să vedem că prețul bucatelor și al vitelor crește față de lucrurile fabricate, în măsură ce am cunoscut înainte de răsbol.

Așteptăm să vedem, că impozitele (dăriile, porția) să fie reduse, să înceteze risipa și jaful banului public, iar cel vinovat să fie aspru pedepșit.

Așteptăm ca slujbașii să fie aşafel plătiți, ca să poată lucra cu trăgeare de înimă pentru țară și pentru popor.

Toate aceste dureri, se pot lecul de guvern printre gospodărie cinstită și dornică de binele poporului care l'a întărit în scaunele primite dela Înalta Regență.

Poporul român, în urma cuvântului spus are tot dreptul să pretindă guvernului D-lui Maniu, vindecarea rănitor de care suferă.

In numerile viitoare vom constata, dacă guvernul național-țărănist a meritat sau a înșelat, încrederea poporului român.

Simeria, luna Dec. 1928.

St. Petres.

Rugăm achitați abonamentul!

Infrățire

Ne înstrăinăcă soartei vîtregie, Dar am invins și întriga și răul. Si ne-a salvat din cer Dumnezeul. Ne-am sărat de atâta rătăcire. Si-am înțeles că fericirea țărei Stă numai în dreptate și în unitate. Si în sufletul senin ca largul zării.

Ne-am strâns ca'n vremuri vechi cu mic cu mare Să ne scăpăm de venetici ogorul. Si s'alungăm cu foc peste hotare Pe acei ce ne-au ucis Mântuitorul.

Sântem doar fiul Romei neînvins Si măntuirea gliei noi o vrem în inimi purtăm candele aprinse De Marele A. C. Cuza și suprem.

Dela Fântânele

† Sublt. Gheorghe Ioja

...Nu cerceta aceste legi, Căci ești nebun când le înțelegi...

Iu frageda vîrstă de 22 ani, s'a stins din viață, la Paris, Tânărul sublt. Gheorghe Ioja.

Flu de țăran, din comuna Cuvioa (j. Arad), face, strălucit, Liceul militar din Târgu-Mureș, și ieșe înțâi la promovare. Ca cel mai bine clasificat absolvent al Liceului — în gradul de sublocotenent — concurează pentru un loc la școala militară din Saint-Cyr (Franța), și reușește înțâiul pe țară.

Asfel, acum doi ani, Gh. Ioja părăsește România și se îndreptă spre metropola civilizației universale, cu gândul să înfrunte orice barieră ce va sta în calea dorului și voinței sale de muncă. Dar, val nu i-a fost dat acestui vajnic fiu de țăran să-și croiască viață alături de odrasile celor mai mari personajele din lume. Soarta nu i-a îngăduit cuvințanului Gh. Ioja, să concureze și cu fiul de prinți și de generali. Era prea mult aceasta pentru dânsul, și trebuia să cadă, căci prea s'a avântat. Ca o pedeapsă și ca o răzbunare, ea-i echipează mintea și prăvălește în mormânt.

...și așa se termină povestea tristă și duioasă a înținutului și talentului Tânăr, descendent al opincei, Gh. Ioja.

L'am văzut, anul acesta, cu o zi înainte de a pleca în Franță. Și mi-a vorbit vesel, cum poate nu mi-a vorbit niciodată. Era, probabil, în râsul lui, preludiul tragicului său sfârșit.

Dragă Gheorghel Noi, prietenii tăi, te deplângem din înimă, alături de țara, care a pierdut în tine pe înțâiul dintre cei dințâi tineri ostași ai ei, de părinții și de cuoscuții tăi, și rugăm pe bunul Dumnezeu să te odihnească în pace.

Iar tie mamă îndurerată, care nu poți înțelege cum de Gheorghe unicul tău sprinț la bătrânețe, se reîntoarcе acum în sicru dela Paris; îți trimitem și prin rândurile acestea: o vorbă de mângâiere și de încurajare.

In veci, pomenea lui

Oct Lupăs

Peste 3 ani va fi un mare război?!

Mare vâlvă a produs în întreaga lume o carte nouă scrisă de un englez numit Hector Buwater „Marele răsboi al Pacificului” este textul cărții și în ea scriitorul englez arată cum că Japonia (țară din răsăritul Asiei) va declara răsboi Americii în ziua de 3 Martie 1931 (?).

Și scriitorul spune și cauzele care vor face să se deslăunuească răsboiul. El va începe prin oprirea vaselor străine de către Japonia, de a mai naviga pe canalul Panama... Iar după ce va răsobi flota asiatică a Americii ea va lăsa în stăpânire insulele Filipine. Desfășurarea răsboiului, scriitorul o arată pas cu pas. Japonezii cu flota lor aeriană vor bombardă și distrugă complet orașele americane San Francisco și Los Angeles. Și vor pieri în lupte multe vieți omenești și bogății.

După lungi lupte însă flota americană va distrugă flota japoneză în mijlocul Oceanului Pacific. Prin aceasta America va înscris cea mai mare victorie navală pe care a văzut-o omenirea până acum. Ne îngrozește când ne gândim la un astfel de răsboi, dar ne mirăm cum un om poate să prevăzăște asemenea lucruri.

Preot G. D. Cernica.

D-n Viena primim:

Stimate Domnule Director!

Studentimea română-creștină grupată în jurul societății academice „România Jună” din Viena, care intotdeauna a înțepat simbolul unității naționale și a înfrățirii Românilor de peste tot locul și care și astăzi dă dovadă unei munci rodnice de propagandă națională și de înfrățire între Români din Viena - vine să recurgă la distinsele sentimente de patriotism ale D-Voastre, rugându-Vă să binevoiți a dispune trimiterea gratuită a mult prețuitului DV. ziar, ce cu onoare-l conduceți.

Totodată Vă rugăm să binevoiți a da loc în coloanele mult apreciatului DV. ziar, următoarelor:

I. Societatea Academică „România Jună” din Viena, în ședința generală extraordinară ținută la 1 Dec. a. c. și-a ales următorul comitet, pentru semestrul de iarnă 1928-29.

Președinte: Iosif Crăciunel, doctorand în med.; Vicepreședinte: Mariaus Sturza stud. în drept; Secretar-general: Viorel Vișoiu student rer. merc., Casier; Dumitru Costea, stud. Ing., Bibliotecar; Virgil Pop, stud. Ing. Econom; Mihail Hentu cand. med.; Cenzori: Traian Costescu stud. Ing. și Augustin Papp cand. Ing.; Preș. Comisiei literare: Mircea Sărbu stud. rer. pol.; Membril: Virgil Pop, stud. Ing. și Carol Wasilko stud. Ing. agr.

II. Toți studenții români (creștini) precum și toți acei ce poartă interes față de societatea noastră sunt încușați prin aceasta, că societatea academică „România Jună” din Viena prin meșterii ei stă cu placere în fiecare Marti, Joi, și Sâmbătă dela 3½ la 6 p. m., la dispoziția tuturor românilor creștini, studenți și neșudenți aflători sau în trecere prin Viena pentru ori și ce informații relative la studii (înlesniri la înscrisere, reduceri de taxe, intervenții la autorități, traduceri de acte etc) și de orice altă natură.

Vă rugăm Domnule director a primi asigurarea deosebitelor noastre stime și recunoștințe, ce Vă păstrăm,

Președinte: Secretar general:
Iosif Crăciunel Viorel Vișoiu

Pângăritor de suflet.

Un oys bătrân baptist din Sepreus, nu șă depare de sfârșit, după cum obișnuim să clasificăm ființele ajunse la vîrstă de 80 ani, a fost despărțit de soție, nu de legi omenești, ci de suprema lege a naturei.

Până când încă nici nu șă dat obștescul sfârșit, soția cu care împreună, o viață întreagă ai împărtășit suferință, năcăzuri și bucurii, pe a cărei umeri mutai unele din greutățile vieții, care î-a îngrijit și crescut copilașii rodul înțereților voastre, de care căci astăzi de strâns legat, pe care-i privești cu atâtă satisfacție sufletească care să astămpără și împărtăzește gândurile negre, — pe semne, că nu te ai gândit cum te vor privi de acum înainte, — dragostea față de ei, aşa de adânc brăzdă în sufletuți, a fost învinsă și copleșită de niște atâțări animalice. Abia ai așteptat să arunci în vînicul locaș, pustiu și rece, ca după 2 luni să-ți aduci aleasă înimiei tale bătrâne, înferbântată, să-ți spurci asternutul și apartamentele, în cari, poate, e găzdui și acum sufletul celei îngropate.

Nu te-ai simțit obligat, să cinstești apariția imaginiei, înaintea ochilor tăi întunecati, ultimile-i cuvinte, sfaturi, ba să săruți chiar urmele lăsate prin curte? Pe fosta stăpână a casei o regretă și căinele diu lanț, numai tu bătrân „înferbântat” îndobosit, prin gestuți „nobil”, și-ai manifestat disprețul și batjocura.

Nouă, scumpi cetitori, ni se sfătie inima de durere când ni se dă ocazie să înregistram astfel de fapte și obiceiuri, poate unele și mai murdare, existente în popor și menite să ne ducă la decadentă morală, pentru care fapt, rugăm pe toți acei în cari mai licărește o scânteie Dumnezeiască și de lăudare către neam, să-i convertească delă asemenea înjositoare deprinderi, să-i îndrepte spre drumul ciștei și dreptății și moralei.

Fulger.

Provocările ziarului „Deli Hírlap”.

Cetind atacurile vijelloase, apărute în ziarul „Deli Hírlap”, îndreptate contra Direcțunei Superioare a Uzinelor Reșita, și îndeosebi contra secretarului ei Dr. Ghenea, și crede că acest unile Drui Kuban Endre au băză solidă și sunt îndrepătați. Ca unul care locuiesc în Reșita și cunosc mai bine referințele dela acestă uzine cu toate că nu fac parte din angajati. Societățil mă simt obligat să restabilesc adevărul bruscăt atât de brutal.

O fac aceasta cu atât mai vărsă, pentru că mucegălă cerneală împreșcată contra Directorului Superior al uzinelor Reșita și a celor doi ingineri români, Dr. Ghenea și Georgescu, are un scopjosnic: Terfelrea a tot ce-i românește, terfelrea bunului renume de care se bucură acești Domini în lumea românească din Reșita. Patima și ura deslanțuite contra lor, se datorează pur și simplu faptului, că sunt buni Români. Si cu aceasta nu se poate împăca nici în rupțul capului Dr. Kuban Endre. Si încă ceva ce nu înțelege Domnul. Faptele săvărsite de persoanele pe cari înzădară încearcă să le întineze, sunt nu numai fapte românești, dar mai întâi de toate fapte drepte și corecte. Pentru a arăta că aserțiunile Drui Kuban Endre nu corespund adevărului, mă voi mărgini să spun căteva cuvinte despre școala de ucenici și așa zisul spionaj dela uzinele Reșita despre care a scris în No. 23 al ziarului „Deli Hírlap”.

Este adevărat, că Domnul Szabó a fost îndepărtat de la conducerea școalelor de ucenici. Era și firesc că în România, direcțunea școalelor să se încredințeze unor Români, mai ales că sub direcțunea Drui Szabó, nu la o conferință școlară să discută în limba ungurească. Tot sub directoratul Domnului Szabó au propus — vorba vine — la aceste școală profesoari cari nu au știut nici să băguiasă, decum să rostească ceva românește. Răzultatul

ca atare se poate ușor găsi. Trebuie să se curme cu acest scandal. Săcurmat și aceasta nu-i convine Dr. Kuban Endre. Dar să nu cred că Domnia sa că numai minoritar au fost îndepărtăți dela aceste școale, ci și români. Să se informeze mai bine și se va convinge. Nu s'a făcut excepte pe temă de naționalitate. Dr. Ghenea actualul director școlar care a studiat prin Germania și Elveția școalele de ucenici a unor uzine mai mari să convins, că numărul profesorilor depășește cu mult strictul necesar și a reținut numai pe cel mai destoinic. A procedat pe cum se vede, că se poate de corect.

O altă chestiune care l'a îndemnat pe Dr. Kuban Endre să scrie așa cum a scris, este așa zisul „spionaj”. Domnia sa confundă controlul cu spionajul. La uzinele din Reșita s'a furat cu nemiluita. Se fură și azi, Datorită insă controlului întronat de actuala Direcțunea Superioară și cealăii conducători, se fură în stil mai mic și se speră că mâine — poimâne va înceta cu totul furtul iar tâlharii vor fi aspru pedepsiti. Au fost prinși o mulțime de angajați. Repetăm, că măsurile luate contra acestora n'au fost destul de severe. Că privește pe acela, cari nu sunt mulțumiți cu acest sistem de control, care are de scop înfrângerea fraudei, să binevoiască să pue la dispoziția Direcțunei posturile ce le ocupă, așa cum și sfătuște Dr. Kuban Endre. Si sunt sigur, că nu va plângă nimăn după el, azi când avem destul lucru și funcționari români cinstiți, pe drumuri. De altfel o știe foarte bine Dr. Kuban Endre, care dacă nu mă înșel, a fost și Domnia sa în serviciul Societății U. D. R că și în trecut, sub regimul maghiar au fost dată afară dela ocolul silvic, uzine etc. toți acei nevoieci care au lezat cu ceva interesante acestei Societăți.

Boldureanu

An nou fericit
dorim tuturor bunilor români-
creștini!

Informații.

† Luni în ajunul de Crăciun a fost înmormântat Augustin Benea învalid de război, fratele mai mare al lui Dr. D. Benea, directorul ziarului nostru. Adormitul în Domnul lăsat în urma lui o văduvă nemângăduită cu 3 copii mici.

Ne rugăm lui D-zeu să, ca celor români în viață să le ușureze durerile îndurate prin pierderea scumpului și în veci neuitatul lor tată, soț și frate iar pe robul său Augustin să îl așeze în local dreptul.

Corpurile legiuitoră:

Camera și Senatul au fost deschise Sâmbătă în 22 Decembrie.

Inaintul Regent, A. S. R. Prințipele Nicolae a cunoscut mesajul regal.

În ședințele ținute de aiunii nu s'a prețrecut nimic deosebit. Său valdat confirmat toate alegerile cu excepția cătorva senatori liberali.

Pe semne grupul deputaților național-țărani și din Basarabia în frunte cu Stere va da mai mult de lucru guvernului decât întreagă opoziție. Se pare că Costică își face de cap.

Vom vedea.

In biserică rusească din București s'a oficiat un parastas pentru odihnă sufletului fostului țar Nicolae al Rusiei.

Au fost prezente și M. S. Regna Maria și A. S. R. Principesa-mamă Elena.

Din ţările vecine ne vin știri despre geruri îngrozitoare. Zăpezile mari și frig de 20-30 grade sub zero. Ca în Siberia.

Cari sunt oamenii, sau mai bine zis, neoameni, a căror meserie este falsul și falsificarea? Jdanii!

Ați cunoscut desigur cu toții că jidani cu beuturile lor falsificate, cu otrăuri au omorât nu de mult o mulțime de români și acum să a dovedit că și falsificatorii de bancnote din Ardeal sunt tot filii de a lui Iuda, căci ce altceva sunt Gildberg, Szamos și Klein, cari au fost prinși și arestați ca făcând parte dintr-o membru bandei, ce falsificau banii ţării noastre.

Puterea lui D-zeu sf. se arată oare cu ocazia celui mai mare foc, ce să a pomenit cândva în New-York America?

Anume baptiștili și construitorii o casă de rugăciuni prea măreță, cu un turn înalt de 400 picioare. Construcția costase nu mai puțin de 600 000 000 lei. Acest grandios edificiu s'a aprins dintr-un foc mic pe care l-au făcut lucrătorii să se încâleză în decursul lucrului și pe care au uitat să-l stingă când s'au dus acasă.

Noi credem că D-zeu sf. a voit să arate ereticilor puterea Sa.

Iarna și ceferiștii.

Iată că a sosit totuști iarna, dește mulți credeau că au măncat-o lupi.

Și în acest frig și lipsă mare de alimente ne gândim cu multă durere în suflete și la bieții noștri ceferiști: mecanici, fochiști, frânari etc cari de multe ori sunt expuși la viscole cu zapadă, la frig îngrozitor și fiind imbrăcați, în loc de bunzi și cizme calduroase în zdrunjă, le înghioță — cu deosebit nenorocirilor de frânari — nu numai mânile și picioarele ci și înimiile din el în timp ce și fac conștiențios serviciul!

Atragem atenția binevoitoare a superiorilor lor asupra acestor mucenici!!

Creștinismul în Rusia sovietică.

Cine privește cu atenție lamentebilul spectacol pe care-l oferă posomorâta fostă împărătească rusă, nu poate să nu albă o prelungită strângere de înimă, când vede mizeria sufletească în care sunt ținuți milioane de oameni flămândi.

Nemulțumindu-se numai cu zmulțarea până și a ultimei bucăți de la gura unor nefericiti exploatați fără milă domnia sovietică își realizează — paralele cu opera de jaf general, — și programul în domeniul pustiului sufletești.

Informații certe, consemnate la fața locului, de oameni cari au venit de curând din Rusia sovietică, arată că Moscova a reluat lupta el dârzhă începută mai de mult, pentru exterminarea creștinismului.

După ce au pornit o prigoană fără precedent în istorie, împotriva sfintelor Icașuri, despărțindu-le de odoare și împușcând chiar în altar pe clericii, cari se opuneau furtului, după ce au instalat cazărmi în cuprinsul bisericilor, sovietele acum vănează fără milă pe preoți și pe călugări.

E multă vreme de când, în Rusia sovietică, copiii nu se mai botează.

Preotul este complet înălțat din viața socială, toleranța îngăndând până acolo, încât nu se îngăduie nici măcar rugăciunile la îmo măntare.

Cu biciul, și uneori cu focuri de armă, rudele răposașilor sunt alungate din cimitire, atunci când vin să și ia un ultim rămas bun, creștinește, dela omul care e coborât în mormânt.

În ce privește botezul, suprimat și el, a fost înlocuit cu o simplă decratie prin care se dă nouul născut sau numele de „Octombrie”, — lună în care Trotzki și Leon au orânduit, fe-

ricea obștească” în cuprinsul Rusiei, — sau răsunătorul nume de Danton, Robespierre, Marat, Engels, oameni de cari părintele copilului habar nu are, dar alese numai fiindcă amintesc revoluția franceză ori erezie socială premergătoare a comunismului.

De prisos să mai vorbim despre căsătorie. Ea a fost deasemenea de mult desființată, înlocuită înlocuită cu „unirea liberă”, pe baza tot a unei declarații, asupra căreia soțul sau soția poate reveni imediat.

Așa se face că, azi, în Rusia, sub obâlduirea guvernului din Moscova, se îregistrează zilnic despărțiri între soții, cari „sau căsătorit” cu o zi sau chiar numai cu câteva cretinute!

Pentru cine dorește să albă și ceva cifre, e de ajuns să arătăm că peste 60 000 de clerici ortodocși și catolici au fost impușcați, spânzurați sau ucisi prin diferite mijloace, fără altă vină decât aceea că reprezintă religia creștină.

În momentul de față, prezidată de mitropolitul Sergiu, — care de voie sau de nevoie, — face politica sovietelor, biserică rusească are, pe mai toți preoții ei, închiși în insula Solovets unde grămadă ca animalele sunt lăsați să moară de foame, de bol și de frig. Este acolo, închiși în niște cociobe, afirmând, prin suferințele lor amare și nemeritate, tendințele de definitivă dărâmare a bisericii creștine, de către cei din Moscova, cari nu nici au nimic săfănt și nimic de respectat..

(Totatunci însă ticăloșilor de rabinii și necurățelor sinagog nu li se întâmplă nimic supăratator. Iată că dovedă ea mai bună că bolșevismul ai căruia conducători sunt jidani este o inventie jidovască, un mijloc ca să ajungă la dominația lumii prin nimicirea creștinismului. Iși dai creștinil seama de acest crud adevăr?)

N. R.

Frizeria Bodrogean Aurel
Arad Str. Horea
Dorește an nou fericit
On. sale cliente.

Croitoria Coroban Ștefan
Arad, Str. I Rusu Șirianu No. 2
Urează an nou fericit
On. sale cliente.

Croitoria și ciaprezaria lui Tatu Lazar
Arad, Str. Col. Paulian 11.
Dorește Onor sale cliente.
An nou fericit.

Pantofăria lui Sferdian Teodor
Arad, Str. Col. Paulian No. 1.
Urează Onor sale cliente
an nou fericit

Magazinul de ghele Marcu Bota
Arad, B-dul Reg. Ferdinand No. 27
Dorește an nou fericit
Onor sale cliente.

Vasile Bora
proprietarul Restaurantului „Palas”
din Arad Str. Brătianu No. 7.
Urează On. sale clientelă
AN NOU FERICIT.

Croitoria și Postavăria N. ARITON
Arad Str. Bucur No. 14
Urează onor. sale cliente
ANUL NOU FERICIT

PRIMĂRIA Comunei Mândruloc
Publicațiiune

Pe ziua de 6 Februarie 1929 publicăm licitații cu oferte inchise după cum urmează:

I.

La orele 8 pentru furnizarea gazului lampant pentru iluminatul birourilor dela Primăria com.

II.

La orele 9 pentru furnizarea oleului și a materialului lipsit în ce privește întreținerea în bună stare de funcționare a podurilor plutitoare și a luntrijelor dela acestea cari se află în comuna Mândruloc și satul Cicir.

III.

La orele 10 pentru furnizarea rechizitelor de scris, imprimate, registre, compactarea cărților de legi cari se află în biroul Primăriei.

IV.

La orele 11 pentru furnizarea a 5 vagoane lemne de foc calitatea I, pentru încălzitul locuinței notarului comunal.

V.

La orele 12 pentru reparațiile, mărunte ce se vor ivi din caz în caz în cursul anului 1929 la edificiile primăriei comunale și la fântânile afătoare la aceste edificii, tot așa la fântânile afătoare pe hotarele comunelor Mândruloc și Cicir.

VI.

La orele 14 pentru furnizarea furagelor și grăunțelor necesare primăriei pentru întreținerea animalelor de reproducție.

VII.

La orele 15 pentru îngrădirea cimitirilor de animale din comunele Mândruloc și Cicir.

VIII.

Repararea mobilierului și furnizarea celui lipsit din birourile primăriei, mai departe vinderea mobilierului celui scos din servicii, respective nefolositor pentru acest scop.

IX.

La orele 15 1/2, pentru curățirea fântânilor de pe hotarele comunelor.

X.

La orele 16 pentru confeționarea uniformei, încălțaminte și a echipamentului guarzilor com.

XI.

La orele 16 1/2, esărândarea pământurilor comunale pe anul agricol 1929—1930.

XII.

La orele 17 pentru furnizarea duzilor de țiment și a țimentului necesar lipsite dela renovarea drumurilor comunale, mai departe transportarea nisipului necesar pe acestea drumuri.

Licitățile se vor ține în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice. La oferte se va anexa garanția de 5%, despre ce se va face menționare pe plic.

Mândruloc, la 22 Dec. 1928.
Nr. 1070—1928.

Primăria.

Nr. 2487 | 1928.

PUBLICAȚIUNE.

Licităținea publicată pentru ziua de 20 Decembrie 1928, referitor la edificarea unui closet în piața publică comună rămânând fără rezultat primăria comunei Aradul nou publică licitația nouă pentru ziua de 10 Februarie 1929, orele 11 a. m.

Licităținea se va ține în conformitate cu art. 70—80 din legea contabilității publice.

Caetul de sarcini, planul și devizul în valoare de 51 398 Lei se poate vedea zilnic între orele 8—12 în biroul notarial al comunei Aradul nou.

Aradul nou, la 21 Decembrie 1928.

Primăria.

BANCA ARADANA S. A.

Arad, Bul. Regele Ferdinand I. No. 40—42

Telefon 304.

Face tot felul de operațiuni bancare!!

BANCA GENERALĂ**a județului Arad S. A.**Arad, Strada Alexandri No. 1.
Telefon No. 8—34. **CAPITAL 6,000.000 L.****Se ocupă cu toate operațiunile de bancă.**
Primeste depunerile spre fructificare în condiții avantageoase.**AVIZ.**

Aducem la cunoștința publicului că atelierul meu de croitorie din Bul. Reg. Maria (p. Fischer) s'a mutat în str. Românilor sub numirea

„CROITORIA RECLAM”

Confectionez cu cele mai moderate prețuri, costume, pardesie, paltoane și uniforme școlare.

Rugăm sprijinul românesc.

NICOLAE IOSIF
„Croitoria Reclam” Arad.

Fiecare român și creștin își va procura haine la

Frații PĂTEANU

Arad B-dul Regine Maria No. 9
cea mai ieftină croitorie bărbătească confectionează costume neînțecut de elegante, din cele mai bune stofe din țară și engleză.

Dimitrie Gabor

Intreprinzător de apaducre și canaluri

Arad, Str. Horia No. 3

Prima croitorie bărbătească militară și civilă

A. Kiss și fiul
Successori

Scheer și Mayer

croitori
Arad, Bulevardul Reg. Ferd. No. 3
execuții comenzi prompt din stofele cele mai bune confectione elegante
Prețuri moderate. Cereți prospete pentru haine militare (și schimbă).

MARCU BOTA

Magazin de ghete, pălării și articole de modă pentru domni
ARAD, Bul. Reg. Ferdinand I Nr. 27

Şoşoni pt. dame	dela 380 Lei
" copii	240
" bărbați	520
Galoși pt. bărbați	dela 280 Lei
" dame	200
" copii	180

Baia „Simai”

bazinul de noapte pentru dame și domni deschis Luni, Joi și Dumineca dela ora 4—8 d. m.

Cea mai ieftină și mai elegantă croitorie românească este

LAZAR TATU

Arad, Str. Col. Paulianu No. 11
Croitorie civilă, militară și uniforme C. F. R.

CREMA DE FATA „MARGIT”
De vânzare pretutindeni

In interesul D-voastră cercetați croitoria de domni

Coroban Ștefan

Str. ION RUSU ȘIRIANU Nr. 2
unde să confectionează cele mai elegante haine după ultima modă. El se pregătește și uniformele funcționarilor C. F. R.

Reclama este sufletul
comerțului

Croitoria modernă TATU LAZAR

Arad, Str. Col. Paulianu No.

Aici se confectionează cele mai ELEGANTE HAINE pentru DOMNI, după ultima modă. Cercetați și Vă veți convinge.